

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 20 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDARÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A keresztény-szocializmus és a pápa.

Arad, február 27.

A történelem tanúsága szerint éppen nem szokatlan a példa, hogy a pápaság az ő hatalmának megerősítésére, a lelkék fölötti abszolút uralmának biztosítására a vagyona által nagy tekintéllyel bíró főpapság mellőzésével, sőt befolyásának egyensúlyozására oly eszköz- és tényezőkhöz fordult, melyek az alsóbb néprétegek szenvedélyeinek szítása és felhasználásával a fenálló társadalmi rend és az uralkodó tekintélyek elleni torradalmat szervezték és állították csatasorba.

Különösen a német császárok s utóbb a reformáció elleni küzdelmében kevesellette a pápaság a főpapok vezetése alatt álló hierarchia támogatását s ekkor szervezte a közvetlenül tőle függő s parancsokat egyedül tőle akceptáló különböző egyházi lovag- és szerzetes rendeket, melyekkel a katolikus világot behálózta s a tömeget saját céljaira mozgatta, és pedig nem egyszer a szüvren világi hatalommal rendelkező egyházfejedelmek ellen is.

Ismeretes azon önállóság, melyet a katolikus népek hatalmas főpapjai annak idején a pápai csalhatatlanság dogmájával szemben ezen dogma ellenzésével kifejtettek, s mely nem nevezhető egyébnek, mint a pápai abszolútizmus ellen való feltámadásnak. Erre vezethető vissza a pápának ama nyilatkozata is, melyet a

magyar főpapi javak esetleges szekularizációjával szemben tett, hogy t. i. az nem volna nagy baj, mert akkor a magyar főpapság egészen az egyháze — értsd a papáé — volna.

Hogy XIII. Leó pápa a római püspökök ezen hagyományos politikájától nem idegenkedik, azt éppen nekünk, szegény magyaroknak van alkalmunk legsajnosabban tapasztalnunk, kik hazánk belbékéjének fenekestül való felfordultát s a valósi térre átvitt politikai küzdelmeket tisztán a vatikáni politika kezdeményezésének és befolyásának vagyunk kénytelenek tulajdonítani.

A felekezeti békét biztosító törvényeink végrehajtását célzó elkeresztelési rendelet a főpapság közbejöttével adatott ki s éppen a mostani leghevesebb ellenzőjének, a veszprémi püspöknek tollából származott. S nem is volt ellene semmi kifogás addig, míg Róma intelmére az alsó papság ellene nem szegült. A főpapoknak eleintén oly kevés részök volt e mozgalomban, hogy Csáky gróf kultuszminiszter azt egyenesen az alpapáság forradalmának nevezte a főpapság ellen. Azomban sokáig ezek sem tarthatták magukat távol, és Samsa egri érsek, ki a magyar állam szuverenitása és belbékéje ellen indított ezen forradalmat kárhoztatta, kegyvesztetté lett Rómában s elesett a bibortól és primási széktől.

Franciaországban nyiltan a köztársasághoz szegődött a Vatikán politikája, és nem is oly régen történt, hogy a pá-

pa feltűnő kegyesen fogadta a francia szocialisták vezérét s áldásával bocsájtotta el magától.

A Steiner püspök, Zichy Nándor és Eszterházy Miklós Móríc vezetése alatt megalakult néppártnak szocialisztikus iránya ismeretes, valamint az is, hogy mindenütt csak az alpapáság és prononczirozottan ultramontán, Róma zsoldjában álló főurak által támogattatik.

Azóta Ausztriában is kiütött a demagóg alpapáság társadalmi forradalma s a vallási türelmetlenség mellett az ottani antiszemitékkel szövetkezve a legaljasabb fajgyűlölet jelszavaival pontják a társadalmi rendet és békét. Sőt a vagyon és töke ellen is izgatnak s keresztény szocializmus czimen gyűjtik a tömeget zászlaik alá. Oly vakmerően lépett föl ez a mozgalom s oly kihívóan viselkedtek az annak élén álló ugynevezett heczckáplánok, hogy végre is megsokaltta a dolgot az osztrák főpapság és Schönborn kardinális által terjesztette panaszát Leó pápa elé a keresztény-szocializmus köpenyegébe bujt demagógia ellen. Azonban ez utóbbiak megelőzték a főpapoknak ellenök irányuló lépését, és a székesfehérvári Steiner püspök közbejöttével ök még előbb nyujtottak át egy terjedelmes memorandumot a pápának.

Rövid idő mulva megfogjuk látni és hallani, hogy milyen állást foglal el a pápa a két ellentétes irányzattal szemben s mit fog a dologról mondani. Nyiltan

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Álmatlan éjszaka.

Irta: Képe.

Könnyű azt mondani az embernek, hogy hát feledni fogok.

Könnyű bebeszélni magának, hogy semmi oka a szomorúságra.

Még könnyebb megérteni, hogy itt csapásról szólni sem lehet.

De amikor a csöndes nyári éjjelen beszűrődik ablakunkon az estvéli harmathullástól megfrissült lombok illatos párája, amely mint ha megsimogatná homlokunkat, arczunkat és szemeinket: egyszerre meglep beuntunket az éber álmodozás s a félálomban való tépelődés gyötrelmére.

Ez az éber álmodozás aztán megjelenit előttünk egy barna leányt, egy vidor arcooskát, nevető ajkakkal és tündöklő szempárral.

A leányfő a beillanó éjjeli párázatban-e, vagy az agyunk izzó rostjain, azt nem tudni hol, csak reszket, csak lebeg előttünk laacsakán a váll, a két kar, a csipők, a két pieziny szubtilis láb. Az egész alak összefoly valami ezüstös, majd halványabb kékes színben. S a mikor szelid áhitattal, vagy föllángolt vágygyl feléje nyulunk, mint egy nevető, kívánatosan édes, élő leányhoz: akkor a két párázat egyszerre szertefoszlik s nem látunk egyebet, mint a holdnak gunyosan bekandikáló, halott-koponyához hasonló rideg arczát; és nem érezünk mást, mint a veszteség tudatát.

Ekkor bizony nehéz a feledés, érthető a szomorúság és fájdalmas a csapás tudata.

Károly Györgyön is az ébrenálmodás, az ilyen álmos tépelődés vett erőt.

Megfordult ágyában, hogy majd aludni fog. Be is hunyta szemeit, neki is fohászkodott: ám az előbb szertefoszlott fantom újból megreszketett előtte.

Kénytelen volt belátni, hogy est az éjet álmatlanul fogja tölteni.

De hát honnan ez a gyöttrődés?

Volt egy leány, aki hozzá nőt szívéhez. Két esztendeig egyéb gondolata, más vágya se volt, álláshoz vergődni s aztán megszerezni azt a leányt Isten és ember előtt a maga egyetlen üdvösségének.

Mennyi gyöngédséggel s miesoda előszertettel rajzolgatta ki maga elé a boldog családi életnek a jövő napokból immáron előszü-gárzó képét.

Es a leány?

Hajlott hozzá.

Szemeiben a viszonzó szerelem fényét látta megvillani; ajkairól ezt a két szót hallotta: édes György. A báltermek parkettjén, a mint átölelte derekát, az egymáshoz simult futamodásban lelküket, szívüket, egész valójukat érezte kicserélni. A tayaszi együttes sétáknál kölcsönösen építgették ki a csillámos jövőt.

Alig hiányzott már néhány rövid lépés az egygyé váláshoz.

Értették, szerették egymást.

Megjött a májusi kinevezésekről szóló értesítés is.

Károly György főhadnagy lett.

Es ekkor, mintha valami váratlan zivatar kerekedett volna, a mely nedves, nehéz szárnnyával azétzilálta a közös jövő kitervelt képeit.

Nem is emlékszik már arra a csekélységre, arra a szokásra, a mely miatt a leány egyszer csak fölkejt a songora mellől s ott hagyta a szalonban.

György sértődötten hagyta ott a kis szalont s várta egy napig, két napig, három egész napon át az egyetlen fölvilágosító hívó szót.

Hasztalanul várta.

A mikor csüggedten, némi haraggal és kétségbeeséssel kiment a közkertbe kóborolni, a sétány tulsó oldalán a lehajtott platánlombok alatt, meglátta a leány lilaszin ruháját, fehér virágos kalapkáját s aztán meglátott mellette egy sugár, magas férfit, a ki lehajlott s úgy nézett reá, a leány pedig félvállra hajtotta fejét s tündöklő szemekkel mosolygott föl reá.

György megütődött és sietett feléjük.

A szívébe kapott egy indulat, a megrettenés. A megrettenés attól, hogy ime, válasszal nőtt közöttük.

Lihegve rohant a leányhoz. Ez elpirult, elhalványodott s aztán egy kaczer mozdulattal karját a férfi karjába öltötte és szinte kényszerítette, hogy forduljanak vissza.

György megállott.

Ebben a pillanatban fölhangzott a leány csengő kaozagása.

aligha fogja a társadalmi forradalmárokat és fajgyűlölet terjesztőit pártolni, sőt bizonyára elég erősen lesznek hangsúlyozva a béke és keresztényi szeretett jelszavai, de hogy a vatikáni politika irányadó tényezői a reverenda alatt miképen fognak a béke hirdető szavaknak érvényt szerezni, azt ezen körök eddigi működéséből már előre is következtetni lehet.

Ha egy legutóbbi hírek hitelt lehet adni, úgy Schönborn kardinális a szép szavakon kívül aligha fog egyéb eredménynyel küldőjéhez visszatérni, sőt még ilyenekkel sem, mert a fennebbi hír szerint a pápa egy az osztrák főpapsághoz közellálló egyéniséghez a fenforgó ügyre vonatkozólag a többek között azt mondta volna, hogy nyilatkozni fog, ha s z ü k s é g é t látja, de a hierarkia auctoritását első sorban a püspököknek kell nyugodt elhatározással megőrizniök.

Ugy látszik, hogy a püspököknek meg is van erre a készségök, de a pápa nélkül nehezen, annak ellenére azonban semmiesetre sem fognak megfelelni a feladatuknak, a mi annál sajnálatosabb lesz, mert a társadalmi béke és a főpapi hierarkia tekintélyén kívül egy az, a mi még sokkal nagyobb kárt fog vallani, s ez a keresztény katholicus vallás.

BELFÖLD.

Egy római dekretum és a királyi tetsvényjog. Politikai körökben élénk diskusszió tárgyat képezi a római bibornoki kollégiumnak egy — Verge a bibornok aláírásával kibocsátott — dekretuma, mely a magyarországi tanítórendeket arra utasítja, hogy a egyes házasságokból származó gyermekeket ezentul kivétel nélkül a katolikus vallásban neveljék. Eltekintve attól, hogy ez a rendelkezés törvénybe ütközik, végrehajtásának föltételezése tehát sértő a magyarországi tanítórendek hazafiasságára nézve, — előkelő politikai egyéniségek úgy vélekednek, hogy a kérdéses dekretum kibocsátásánál s illetőleg rendelkezési helyére juttatásánál követett eljárás beleütközik a királyi tetsvényjogba s hogy a kormánytól méltán elvárható, miként ennek a felfogásnak illetékes helyen kifejezést is fog adni.

— Nekem szolt ez a kaoszaj? — kérdezte György magától.

Még várta, hogy visszanez csak egyszer, egy pillanatra csupán. Nem is várt hívó pillantást tőle. Csak egy tekintetet, a mely megengedi, hogy közeledhessék. De semmi.

A lombok eltakarták.

György vérig sértve fordult vissza az utról és gyors léptekkel hagyta ott a sétatnyt.

— Nem gondolok rá! — nyögte magában; — nem érdemes ügyet vetni rája! — suttogta.

Hanem az történt vele, ami minden más emberrel meg szokott esni.

Amikor belátta, hogy most már vége mindennek: akkor érezte csak, hogy mégis ő volt a hibás és ővé a veszteség.

Nem kérdészködött, nem járt utána.

Napokon át, mikor társaságban volt, a feledés fátylása érezte rávonódnai a két esztendő történetkére.

Az idyll elmúlt. Vége van. Nincs mit siratni rajta.

Hanem éjjelenként az emlék újra előfogta.

Most, három hó után, hogy nem tudott nyugodni, fölkelte, fölöltözött s hajadon fővel kiment az utozára barangolni.

Valami le nem küzdhető, lelkéből fakadt ostoba vágy kapta el, hogy elmenjen az ablaka alá s belekiáltssa a csöndességbe átkait azokért a gyötrelmekért, amiket az álmatlan éjszakákon át kell szenvednie.

Amint ment, lépkedett: visszhangként esendült meg füleiben egy délután hallott beszélgetés, amely arról adott hírt, hogy Emmának ma volt az esküvője. Melyik Emmának?

Uj főispán. Zsilinszky Mihálynak vallás- és közoktatásügyi államtitkárrá történt kinevezetése folytán üresedésbe jött a zolomgyei főispáni állás. A mint Besztercebányáról írják, Zsilinszky utódjával a főispáni székhelyben a megye jelenlegi alispánját, Csipkay Károlyt emlegetik, a kinek kinevezetését osztatlan meglelégedéssel fogadná a vármegye kösvéleménye.

A második puccs.

— A függetlenségi pártbomlása. —

Ugron és Polónyiék meg vannak rémtülve. Az a rokonszenv, mely csaknem osztatlanul nyilvánul a függetlenségi körökben országszerte Justhék iránt, egyszeriben felnyitotta szemüket s megmutatta nekik, hogy az ország függetlenségi elomei az ő elveikre nézve tiszta haszonnak tekintik, ha az ál-liberális képviselői külön válnak azoktól, kik a 48-as tradíciókat tisztán meg akarják őrizni. Azt is kezdték észrevenni, hogy a benmaradottak közül többen mutatnak hajlandóságot a Justhékhoz való csatlakozásra. S nem az utolsó csapás volt rájuk nézve, hogy Eötvösök és Justhék egybeolvadása már-már megvalósult.

Ezzel a helyzettel s ily kilátásokkal szemben egy utolsó kísérlet próbálnak meg a kilépettek visszacsábítására. Visszaszivják a multkori határozatukat s utólag fogadják el Isáák Dezső indítványát, ugyanazt, melyet a mult pénteken leszavaztak. Desavouálják önmagukat, csak hogy a végső elzúllástól megóvják magukat. Most persze Justhék áll, hogy feltűnik-e a csábító hangoknak, melyekbe még most, a békéltetés utolsó pillanatában is beleszít a harosi riadó. Ugron Gábor, a függetlenségi és 48-as pártban a legszélsőbb felekezeti képviselője és szószólója, azzal fenyegeti meg Justhékot, hogy kalvinista függetlenségi körök fogja őket keresztelni s megindítja ellenük harcot épügy, mint Zichy Nándor gróf ellen. Hát ez utóbbi ijesztgetés nem igen fog hatni, tekintettel arra, hogy Ugron és Polónyi eddigelé a leghebbebb fegyverszövetségei voltak a néppárt vezérének.

A függetlenségi és 48-as pártban körben megmaradt tagjai tegnap délután értekezletre gyűltek össze.

Barttha Miklós elnök az ülést megnyit-

még nem tudta; talán nem is hallotta, csak úgy rémlik előtte.

A huszártiszt valami nehéz, bántó szorulást érzett a szívében s aztán a bosszulás tüze lobbant meg szemeiben.

— Meg kell rontanom a boldogságot.

De miként?

Az ablakok alá ért. A fehér, csipkés függöny le volt boosájtva.

Lásdó szível töprengett a bosszulás módján; de akkor hirtelen megcsillantak előtte azoknak a napoknak emlékei, amely napokra derűs tény, édes boldogságot árasztott az Emma szerelme.

Két esztendőn át nyújtott boldogságért átkokkal, bosszúállással fizessen?

A huszártiszt szemében két meleg könny-csepp jelent-meg.

Lépteket hallott oldala mellett. A cigányok mentek arra. Gyors elhatározással odaállította őket az ablak alá s fölhangzott a bánatos nóta:

„Holdvilágos, csillagos az éjszaka.”

A csöndes éjszakában lassan, foszladozó hangon, lágyan szolt a sene. A huszártiszt odadólt a falhoz, levette sapkáját s mellre horgasztott fővel álmadozott a hullámzó zenére. Mintha valami neszt halott volna az ablakból. Föltekint s ebben a pillanatban egy fehér kézről egy rózsza hullott a homlokára.

Piros rózsza volt.

Másnap látogatást tett. Kibékültek. Es többé nincs tépelődéssel teli álmatlan éjszakája.

ván, jelenti, hogy az ülés napirendjén a Justh Gyula lemondásával meüresedett elnöki állás betöltése volna. Ezt megelőzőleg azonban bemutatja Justh Gyula és társainak levelét, a melyben azok a pártból való kilépésüket bejelentik, továbbá ugyancsak Justh Gyula levelét, a melyben Balogh János és Putnoky Mór kilépését, Messkó László és Náássy Odónek pedig a jegyzői állásról való lemondását.

Hoitsy Pál szólásra jelentkezve, rövid beszédében hangsúlyozza, hogy a kilépettek kilépésük okául felhozták, hogy az értekezlet Isáák Dezső indítványához nem járult hozzá.

A párt köteles feltételezni, hogy teljes jóhiszeműséggel jártak el, s miután aggodalmak vannak, mindent el kell követni azok eloszlatására. Elvi kérdés, amint mindenki tudja, nem forgott fenn; lehetnek, akik ürügyet kerestek csak, de meg van győződve, hogy a nagy többség jóhiszeműleg járt el. A következő indítványt nyújtja be:

Hogy minden félreértésnek vége vessék, kimondja a párt, hogy Isáák Dezső határozati javaslatának elvi részét magaévé teszi s ehhez képest kimondja:

„hogy a párt ragaszkodik eddig vallott programjához, s azon változtatni nem kíván, sőt fokozott erővel fog — megalkuvás kizárásával — küzdeni hazánk függetlenségeért és önállóságáért”;

„hogy a párt ezentul is követendőnek tartja azon irányt, mely a 48-iki törvényekben foglaltatik”;

„A párt kijelenti, hogy csak az lehet a párt tagja, ki a párt programjának alapjául szolgáló 48-iki törvények elveit, a mint azok a párt 1864-iki programjában megállapítottak, hűen ragaszkodik s a párt közjogi határozatai ellen állást nem foglal.”

Miután pedig Justh Gyula és társai a pártkörhöz intézett levelükben kijelentették, „hogy eddig vallott programjukat változatlanul fentertik, s eddig követett irányukhoz hűen ragaszkodnak”; miután másrészt nyilvánvaló lett, hogy félreértés forgott fenn, mely e nyilatkozatunkkal el lett oszlatva, az értekezlet abbéli reményének ad kifejezést, hogy úgy Justh Gyula, mint társai a pártkörbe visszalépnek.

E határozatokról kilépett társaink jegyzőkönyvi kivonat útján értesítendők.

Polónyi Géza egész teljességében magáévé teszi Hoitsy Pál indítványát.

Lukács Gyula örömmel üdvözli Hoitsy Pál indítványát, mert az fényesen bizonyítja, hogy a párt hű marad a szabadelvű alkotásokhoz.

Ugron Gábor: Nincs rettentőbb dolog, mintha egy országban a pártok felekezeti alapon szervezkednek. Azért kell ennek a pártnak a néppárt ellenében küzdeni s a megnyitást után sem térnének vissza a pártba, úgy sajnálattal kellene konstatálni, hogy a katolikus néppárt mellett most egy kalvinista függetlenségi párt is alakult. Ilyen alakulás mellett Magyarország politikai érettségét fenntartani lehetetlen. Ok előzékenyek a kilépettekkel szemben azért, mert fenn akarják tartani a függetlenségi pártban minden felekezeti jellegtől való mentességét. Ha a kilépettek nem volnának hajlandók a pártba visszalépni, vagyis a felekezeti jellegét ararnák fenntartani, akkor épp oly erővel kellene a felekezeti alapon szervezkedett és kilépett függetlenségi körök mint Zichy Nándor ellen a harcot felvenni.

Visontai Soma szintén örömmel veszi tudomásul a javaslatot, bár egy perczig sem kételkedett abban, hogy a párt ezentul is hű marad a 48-as szabadelvű hagyományhoz. Meg van győződve arról, hogy Magyarországon minden párt, a mely a haza javára akar működni, csak demokraczia és a 48-as törvények jogfolytonossága alapján állhat.

Ugron Akos az indítványt akként óhajta módosítani, hogy tekintettel az elvi differenzia megszüntérére, reméli, hogy a kilépettek a párt szakadását nem fogják kívánni.

Vajay István azt akarja az indítványban kifejezésre juttatni, hogy köztük osakiban volt nézetkülönbség, hogy a kilépettek a szervező bizottság elnökét a párt elnökének kívánták, míg Kapotsffy indítványa a szervező bizottságnak e tekintetben szabad ke-

set hagyott. Az indítványt különben elfogadja.

Holló Lajos elfogadja Hoitsy Pál indítványát, bár elegendőnek tartotta, volna, ha a párt kijelenti, hogy az 1864-iki programhoz ragaszkodik, és hogy mint eddig, ugy ezentul is hü lesz a 48-as liberális és demokratikus alkotásokhoz.

Mészáros Lajos magáévá teszi Hoitsy Pál javaslatát, mert neki is az a véleménye, hogy a pártegység érdekében a legvégsőig el kell menni. Ha a kilépettek még sem térnének vissza, az azt mutatná, hogy nem tisztán elvi okokból történnek a kilépések.

Ezzel az elnök a vitát berekesztve, következő enuncziációt teszi:

A pártértekezlet elhatározza, hogy a Hoitsy Pál indítványának elfogadásával sajnálat-alveszi tudomásul a körből való kilépéseket és kijelenti, hogy a félreértés és tévedés eloszlátása céljából jegyzőkönyvi kivonatan értesítettnek Justh Gyula és társai, hogy a függetlenségi és 48-as párt ragaszkodik programjának megalkuvás nélkül való fenntartásához s az 1848-iki törvényhozás nagy elveit kívánja a párt működésében jövőre is irányadóul tekinteni; az ezen elvekhez való ragaszkodást jövőre is a párt minden tagjára nézve pártkérdésül jelenti ki. Ezen kijelentés által minden fenntartó elvi félreértés el lévén oszlatva, az értekezlet azon várakozásának ad kifejezést, hogy Justh Gyula és társai, nagy elveinknek tovább: hü szolgálása érdekében a pártkörbe visszatérnek s épen ezért az elnök és jegyzőválasztást a mai napirendről levevén, azt a f. évi márczius elsején d. u. 4 órakor tartandó értekezleten ejti meg.

A függetlenségi és 48-as pártkörben hozott fenti határozat a kilépettek körében némi meglepetést keltett, a megkísérelt kibékülés tekintetében pedig többen közülök a legnagyobb tartózkodással nyilatkoztak. Annyi bizonyos, hogy a párt teljes szolidaritással fog a kérdésben eljárni. Az átirat csak a csütörtök délutánra kitűzött értekezleten fog elintéztést nyerni.

A csütörtök délután van az a határozat, hogy a tegnapi határozat folytán a körben pártjuk lenne tulsulyban, jelenleg 37 tagot számlálnak. Eötvös Károly és hívei előreláthatólag még a csütörtöki értekezletet megelőzőleg lépnek Justhékhoz, akiknek száma ezáltal 47-re emelkednék, azonkívül pedig biztosra vehető még néhány tagnak ki-illetőleg átlépése. Szám szerint is tehát ők lennének a tulsulyban, mihelyt azonban Eötvösök is belépnek a pártkörbe, csaknem bizonyos, hogy lehetetlenné lesz a bennmaradtakkal az egyesülés.

A párt különben folyó hó 28-án csütörtökön, délután 4 órakor tartja értekezletét Justh Gyula lakásán.

Müller Lajos a nagylaki kerület országos képviselője kerületének több községéből kapott leveleket, melyekben a választók élesen elítélik Ugron-Polónyiék eljárását és elismerésüket fejezik ki azok irányában, kik az Issák-féle indítványt elfogadván, a párt programjához és az 1848-iki törvényben lefektetett nagy elvekhez hűek maradtak.

KÜLFÖLD.

A cukor-ipar válsága. Bécsből jelentik febr. 26. kelettel: A krupini cukorgyár-részvénytársaság hitelezői ma értekezletet tartottak s a gyárnak hat heti moratóriumot adtak. A bemutatott mérlegből az tűnik ki, hogy a gyár helyzete nem annyira kétségbeesztő, hogy további fennállása lehetetlennek látszassék. A cukor-iparban beállott bukások s tözsedére is kihatnak. Cukoriparosok körében aggódva néznek a legközelebbi napok elé; több nagyobb cukorgyárnak bukása a közvetlenül kúszó-

bön áll és köztudomásu, hogy a magyar, csek és morva cukorgyárak a legnagyobb nehézségekkel küzdenek. Ez az iparág cukoriparosok állítása szerint — feltétlenül el fog pusztulni, ha csak az állam hathatósan nem támogatja; a veszélyeztetett iparág megmentésére csak egy mód van s ez a kiviteli díj fölemelése; ha ez mielőbb nem következik be, úgy a magyarországi és osztrák gyárak minden métermázsa gyártott cukornál 1 forint veszteséget fognak szenvedni.

Vilmos császár és az agáriusok. A konzervatív lapok aggodalmukat fejezik ki az iránt, hogy a császár, kit a mezőgazdák együletének viselkedése mélyen bánt, el fog fordulni az agáriusoktól. Hohelohé herceg birodalmi kancellárt a konzervatívok már ellenfél gyanánt tekintik, ép úgy mint azelőtt Caprivit. A birodalmi kancellárt teszik felelőssé Kanitz gróf indítványának várható leszavazásáért.

A politikai viszonyok e módosulása Köllér belügyminiszter állását is komolyan veszélyezteti. Megbízható forrásból jelentik, hogy a brandenburgi tartománygyűlés ünnepélyén a császár föltűnően ignorálta Köllert, habár ez több ízben a közelében jelent meg.

Köllér minisztertől rossz néven veszik, hogy a képviselőházi viták során a „Takácsok” cz. dráma ügyében megtámadta a közigazgatási törvényszéket.

A Nord. Allg. Ztg. erélyes hangon fordul a konzervatív lapok ellen, figyelmeztetve őket, hogy más népretegek is léteznek és nem csupán mezőgazdák gazdasági és politikai érdekeit kell tekintetbe venni; a földbirtok számára nem lehet privilégiumokat teremteni.

A Kongó annexiója. A Kongó-állam átengedésére vonatkozó szerződések megokolása tegnap jelent meg. A 1212 oldalra terjedő irat közli a diplomáciai iratokat, valamint a kereskedelmi és statisztikai adatokat, kijelöli a Kongó-állam határait és megvilágítja az elvételi jog, a semlegesség, a közigazgatási igazgatás, az államadosságok és a bevételi források kérdését. A Kongó-állam szuverénje, kijelenti, hogy mostantól fogva az összes jogokkal és kötelezettségekkel együtt Belgiumnak átengedi a független Kongó-államot alkotó területet. A Belga állam kijelenti, hogy azt elfogadja.

IDÓJÁRAS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 750.0 milliméter. délután 2 órakor 748.5 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 0.6, délután 2 órakor C° + 1.0. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 1. délután 2 órakor EN. 2. Felhőzet: reggel borult, havaz, délután borult, havas. — Csapadék az erőbbi 24 órában: 11 milliméter hó.

Eltemettük.

— Bőjti hangulatok.

Eltemettük a farsangot; a vidám temetési éj után a vezeklés szomoru reggelére virradtunk. Hamut hintünk fejünkre; s elkezdjük a bőjti ájtatos lelki gyakorlatokat; vig nóták helyett a „Mea culpa, mea maxima culpa!” könyfacsaró melódiája járja.

Az az, hogy ez csak a kalendárium szerint és az ájtatoskodás vén asszonyainál van így!

Ha Karneval bucsut vett tőlünk, folytatjuk a farsangi életet s nélküle. A jó bornak nem kell csöggér. A jó kedv a Karneval palástjának véd-szárnyai nélkül is illő módon kiduhajkítja magát manapság.

Azt mondják, hogy nem jól van biz ez, de hát így van. A bőjti lecke unalmas, s a modern ember olyan gyarló, hogy nem nagyon szereti, ha a lelkére támogatják a bűneit.

Aztán meg az ő apák sem igen éltek a jövőnek; a fiak mért legyenek különbek nálok? Mi gondom a holnappal! — a ma! a ma! ennek élünk, nem nézve vissza a múltba sem előre a jövőbe. Pedig beh javunkra válnék — ugymondják bölcsök.

El veled hamvas, sentimentális gondolat; bizony még valami bőjti predikátort suggerálsz belém, a cynikus riporterbe, a kinek csak az a köteless feladatod, hogy tudomására hozsam a szives olvasóknak, hogy hamvaszó szerda utánra méltóztatott ébredni.

Sötét gyászos nap, melyek fekete betűi mellett a kalendáriumban egy piros kereszt áll, jelölve tenger sok eltemetett édes szép reménynek aranyos ábrándnak sirját.

Mennyi minden nyugszik abban a sirban. A pártában felejtett vén leánynak a reménybeli vőlegénye, a b. f. r. a. (a boldog feltámadás reménye alatt!) a pártie vadásznak besült szép kilátása — a tiz és százezrekre. Sok báljéket átszundikált mamák fényes almái; a morókus papáknak fizetetlen kontói, melyek legelőször támadnak fel abból a piros keresztos sirból egy-egy szurtos inas, vagy hajlongó segéd vagy legrosszabb esetben — a végrehajtó képében. A lelketlen vendéglősökről, ehetetlen és ihatatlan ételleikről és italaikról ne is legyen említés.

Boruljunk le együtt mama, apa, vén leány, agglégény, hozományvadász, lelketlen vendéglős, stb, stb., mind, mind e keresztos sir előtt egy percze, mielőtt tovább rohannánk a bőjti napok pusztájába — élni tovább; — boruljunk le; míg elmondjuk: Mea culpa, mea maxima culpa!

IDÓJÓSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Február 28. —

Helyenként csapadék. — Fagypontról körüli hőmérséklet.

Utczai jelenet.

— Jó orvosság. —

A hivatalos óra előtt mindig sötét teszek a piacon. Tetszik nekem az az érdekes, eleven élet, mely itt az Andrassy-uton uralkodik s aztán mi tőrés tagadás benne, a mosgásra is szükségem van. Eleget gubbasztok én az irodában.

Tegnap reggel is így végeztem rendes sötétem, mikor megpillantom egyik jó barátomat, a ki erősen beburkolt fejével közeledik felém.

— Szervusz!
— Szervusz!
— Az istenért, hát mi bajod?
Az én barátom csak egy nagy sóhajlás után válaszolt:

— Beteg vagyok.
— Fáj a fogam.
— Huzasd ki!
— Nem szeretném.
— Hát akkor használj valami — orvosságot.
— De mit?
— Lásd édes barátom, ha nekem a fogam fáj, csak megcsókolom a feleségemet és mindjárt meggyógyul.

És az én beteg barátom hirtelen eltalálja és elkialtja magát:

— Ugyan kérlek otthon van most a — feleséged? . . .

HIREK.

Február 28. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Román. — Protestáns naptár: Román. — Görög-keleti naptár (február 16.): Pamphilus. — A nap két óra 44 perczkor, nyugszik 6 óra 41 perczkor.

Szabadságharosi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Kőleves-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Február 28. Arad megye rendkívüli közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Márczius 2. Waggonyári önkéntes társulatok társulása (Városliget.)
Márczius 3. Az aradi első takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor.

— Gyászjelentés Albrecht főherceg haláláról. A rad megye és város törvényhatóságai tegnap megkapták az Albrecht főherceg haláláról legfelsőbb rendeletre kiadott udvari gyászjelentéseket. Külön gyászjelentés szól az urak és külön a hölgyek által viselendő gyászöltözetről. A gyászjelentések a következők:

Udvari gyászjelentés.

Legfelsőbb rendeletre: néhai Albrecht főherceg, ő cs. és kir. fenségeért az udvari gyász 1896. évi február hó 26-ától kezdve négy héten át, következő változással viselendő:

E bevezetés mindkét jelentésben egyenlő szövegű. Ezután az uraknak szóló rész következik:

A cs. és kir. tábornokok, törzs- és főtisztok az egész gyászdíj alatt, szolgálatban és szolgálaton kívül, a fátyolt a bal karján viselik.

A cs. és kir. belső titkos tanácsosok, kamarások, asztalnokok az első két héten át, azaz február 26-tól kezdve, bezárólag márczius 11-ig egyenruhában, fátyollal a bal karon, illetőleg nemzeti gyászruhában, fekete gyászkarddal, az utolsó két héten át pedig, azaz márczius hó 12-től kezdve bezárólag márczius 25-ig az említett ruhában, aranyozott karddal jelennek meg.

A hölgyeknek szóló gyászjelentésben ez áll: Az első két héten át, azaz február 26-tól kezdve bezárólag márczius 11-ig a legfelsőbb és fenséges asszonyok, úgy a hölgyek fekete selyemben, fekete fejdísszal, fekete ékszerrel, fekete legyzővel, az utolsó két héten át pedig, azaz márczius 12-től kezdve, bezárólag márczius 25-ig fekete selyemben, fehér csipkés fejdísszal és dissimónnyal, valódi ékszerrel, vagy szürke és fehér gyönggyel jelennek meg.

— **Márczius 15.** Közeledek márczius 15-ke, ez az örökké nevezetes nap, melyen a magyar önvédelmi harc alapmozgalmait s annak egyik legszebb vívmányát, a sajtó felszabadítását és a cenzura eltörlését ünnepeljük. Ezt a napot, ezt a hazafias ünnepet, minden évben lelkesedéssel szokta megülni Aradváros közönsége is. Az idén már szintén megindították a mozgalmat az ünnepély rendezésére. **Lukácsy Miklós**, a kegyelet-bizottság elnöke ma délutánra értekezletet hívott össze ez ügyben. A gyűlés délután 5 órakor a kereskedelmi és iparkamara helyiségében tartatik meg. Az itt jelzett ülésre az alábbi meghívást vettük:

A hazafias ünnepélyeket rendező bizottság f. hó 28-án (ma) délután 5 órakor a kereskedelmi és iparkamara helyiségében (Minoritapalota) ülést tart, melyre a bizottság tagjait ez uton is tisztelettel meghívja — a s e l n ö k s é g.

Az ülés tárgya: 1848. márczius 15. évi nek megbeszélése.

— **Aradmegyei rendkívüli közgyűlés.** Aradvármegyei törvényhatósági bizottsága ma délután rendkívüli közgyűlést rendezett a megyeház tanácstermében. A rendkívüli közgyűlés, melyen **Fábián László** főispán fog elnökölni, a megyei községek költségvetési előirányzatát fogja tárgyalni. A gyűlésnek ez lesz a főtárgya, melyen kívül pár csekélyebb jelentőségű folyó ügyet fognak tárgyalni. A gyűlés kezdete 9 órára van kitűzve.

— **Havazó szerda.** A naptár szerint hamvazó szerda készült tegnap, a havazó szerda lett belőle. A bűnbánat hamvkeresztjét lecsapta a homlokról az élesen vágó hópihe. Egész nap esett. Az ember lelkére nyomasztólag ült az örökös szürkesség, s megszállotta a megbánás amaz érzete, melyet nem mutatott a szem, a tekintet, az arcz, de annál inkább a szív, mely bűneivel lefolyd a szétolvadó hópihék piszkos kátyujába. Hamvazó szerda lévén, a minoriták templomában dé. e. 10 órakor **Jánosy Demjén dr.** főpénztárnok fényes segédlettel nagy misét mondott. A templom ünnepélyes megtelt. A hamvazás szertartását három lelkész végezte.

— **Az iskolások ülése.** Aradvárosi iskolások ma délután 5 órakor tartja rendes havi ülését, melyre a tagok figyelmét felhívjuk.

— **Utadó a városok birtokai után.** A kereskedelmi miniszter fölmerült kérdések alkalmából kijelentette, hogy a törvényhatósági joggal bíró városok mint birtokok testületek — tehát Arad is — felvannak ugyan mentve az egyenes állami adók után esedékes utadó fizetése alól, de ez a mentesség természetesen csak a saját területükön előírt állami adó

alapján kivetett utadóra vonatkozhatik s általában nem magyarítható. Más törvényhatóság területén fizetett állami adó alapján esedékes utadóra ez a mentesség már csak azért sem terjedhet ki, mert a városnak, mint erkölcsi testületnek oly helyeken levő birtokai után, ahol az utadó nem községi pótdadónak, hanem törvényhatósági adónak jellegével bír, az utadó törvény 28-ik §-ának kivétel nem engedő rendelkezése folytán a városnak csakugy meg kell fizetni az utadót, mint bármely más utadó-kötelezettnek.

— **Nagykanizsa Aradhoz.** **Sümegei Kálmán** volt aradi hírlapíró, jelenleg az „Első magyar általános biztosító társaság” nagykanizsai főtájkára, — azon kéréssel fordult az aradi **Kölcsey Egyesület**hez, hogy küldesse meg alapszabályait, mert az ott ujonnan alakult irodalmi egyesület, mely őt választotta meg a szervező bizottság elnökeül, az aradi Kölcsey Egyesület mintájára óhajtja alapszabályait elkészíteni.

— **Az italmérsi adóberlők országos értekezlete.** Az ország minden részéből összegyűltek tegnap a fővárosban az italmérsi adó nagyberlői, hogy a tervezett szeszpotadó behozatala ellen, amelyet átmeneti intézkedésnek terveznek a szeszmonopólium életbeléptetéseig, állást foglaljanak. Az egybegyűltek egyhangulag elhatározták, hogy a jövő hónapban a nagy országos értekezletet hívják egybe. Az ország összes adóberlőit meghívják. A további teendők végrehajtására előkészítő-bizottságot választottak.

— **Jótekonyság.** Aradvárosi humánus közönsége mindennap figyelmére méltatja az önhibájukon kívül szenvedő gyermekek fájdalmát. Az aradi szegénytanulókat a közelmúltban a következő nemes szívű urnók voltak szivesek szeretetökben részesíteni: **Pohl Károlyné** urnó 5 frtot, **Petrovics Mihályné** urnó babót és vereshagymát, **Halmay Andorné**, **Fényes Dezsóné** és **Nagy Gyúrfiáné** urnók szeszot, **Kugler Istváné** urnó burgonyát és lencsét volt szives adni. Midőn a fent megnevezett jólelkű adakozóknak ez uton is köszönetet mondok, tisztelettel ajánlom a szegény kis árvákat a humánus emberek jóindulatába. **Hause Károlyné** egyes elnök. Az elmúlt hetekben a szegény tanulóknak éttermében **Sallay Béláné**, **Szontágh Gézáné**, **Halmay Andorné** és **Fényes Dezsóné** urnók voltak szivesek a felügyeletet gyakorolni.

— **A Marosy-féle nagy gözmalom felét** — mint pécskai levelezőnk írja — ma árverésen a Victoria bank Aradról megvette 8050 forintért. A malmot egy oláh consortium fogja kezelni.

— **Hazafias román község.** A temesmegyei Nagy Szredistye község előjárósága az aradi szeszadóság harca emléktárgya k országos muzeumának 10 frtnyi adományt megszavazott és ez összeget tegnap küldötte ide; mely annál érdekesebb, mivel az országban ez az első község, mely saját jószántából emlékezett az aradi muzeumról.

— **Teljes holdfogyatkozás.** Márczius 10-ri 11-ikére virradó éjjel teljes holdfogyatkozás lesz, melyet nálunk egész tartama alatt meglehetősen figyelni. Letolyása a következő lesz: 2 óra 53.6 p.-kor a hold a föld árnyékát érinti, 3 óra 51.4 p.-kor teljesen elsötétül, 4 óra 36.3 perczkor a fogyatkozás fele telik le, 5 óra 27.1 perczkor pedig vége lesz az egész fogyatkozásnak. A nap nálunk 6 óra 19 perczkor kel fel, 6 óra 20 perczkor lenyugszik a hold és 6 óra 25 perczkor a hold teljesen kikerül a föld árnyékából.

— **Adományok a szabadságharczi muzeum javára.** Az aradi ipar és népbank: 25 frt, Új-arad és vidéki népbank: 10 frt, Aradi polgári takarékpénztár: 10 frt, Kunhegyesi takarékpénztár: 5 frt, mely összegek átvételét ezennel köszönettel nyugtatja a pénztáros.

— **Albrecht vagyona.** Az elhunyt kir. herceg egyike volt Európa leggazdagabb embereinek. Mint földbirtokos pedig a világ legnagyobb földesurai közt foglalt helyet. Föld-

birtoka a következő uradalmakból állott: Magyar-Ovár 36,000 hold, Bélye 110,000 hold, Teschen 112,000 hold, Saybusch 79,000 hold és Seelowitz 12,000 hold, összesen tehát 349,000 hold. — Ez körülbelül 1-070 négyszögkilométer, vagyis 86 négyszög mérföld. Ez uradalmaknak alapja a hajdani tescheni hercezség, a melyen egyszerű iparvállalatok, jelentékeny sörfőzdék, óriási vas-hámorok, majorságok és beláthatlan erdősek vannak. — A tescheni birtokon van Trsienetz, a mely egy valóságos gyárváros. — Ustromban és Friedekben vannak a főhercegi olvasztók és kohókemenozék. — Jablunka és Czaczán számos körfűrész dolgozza fel a kir. hercegi erdőségek termékeit, Saybuschban sört főznek és ott készült galicziai szeszes italok szelvében nagy kelendőségnek örvendenek. A magyar-óvári birtok évenként körülbelül harmadfél millió liter tejet szolgáltat a melynek legnagyobb részét perzse Bécsyomra emészt fel, míg Bellej pombás vörshort és kitűnő komlót termel. Mindeme jószágok és ipartelepek után a kir. herceg e század hetvenes éveiben hatszázharminceszer frt adót fizetett, s ez az összeg azóta természetesen megnagyobbodott. A kir. hercegi uradalmak egyaránt gazdagság- és ércbányái messé módon jövedelmeznek. Vannak ott azután még a cukorgyárak, szeszfőző telepek, tehenészetek, vas- és ércöntők, hullámbádógyárak, egyszerű szövő- és fonógyárak, szóval minden fajta elképzelhető iparvállalatok. Megközelíthető fogalmat nyújtenek a birtok-tömbnek a kiterjedéséről és azon lévő vállalatok forgalmáról az a körülmény, hogy a bécsi központi igazgatóság alkalmazottjainak meghaladja az ötszázat és hogy az uradalmak légio munkásai fölött mintegy ötezer felügyelő közeg áll.

— **A pécskai gazdaember.** Nagy komoly arccsal sétálgatott az utcákon egy sovány paraszt, a ruhája meglehetősen hiányos és piszkos volt. Kezében egy gyönyörű lószerszámot tartott s kínálgatta tünek-fának megvételre. **Molnár István**nak feltűnt az ipse, s bekisérte a városházára, hogy igazolja magát. **Nyáry Béla** alkapitány előtt kezdetben nagyobb buzgalommal magat, később azonban beismerte, hogy lopta a szerszámot a piacon egy urasági kocsiról. Ő reaktározta meg a Spitz-féle gyárban libalópatát is.

— **Gyermekek a jég alatt.** Pécsen tegnap vérfagyasztó látványnak voltak tanui a járókelők. A **Balokányi** tó jegén ugyanis két iskolás fiú és egy kis leány játszadozott. A jég egyszerre beszakadt a három gyermek alatt és mind a hárman a vízbe suhantak. Szerencséjükre, ott a víz nem volt olyan mély, hogy belehalhattak volna, de kimenekülni sem tudtak. A jég közül csak a fejük látszott ki és kiáltásaikra nagy fáradság után az odasietőknek végre sikerült a már hidegtől megdermedt gyermekeket a partra hozni.

— **A liliputgyár.** Az emberi léleknek borzalmas örvényei nyílnak meg a gondolkzó elme előtt, hogy létezik egy gyár Holsteinban, a melyben valóságosan gyárilag törpítik el a gyermekeket liliputiakká. Ki hinne, hogy a „kollibri herceg”, a „Hüvelyk Matyi”, a „Madárkirályok”, a kik a közönség nagy gaudiumára oly ősi komikummal utánozzák a pinczereket, udvarlókat és katonákat, nem a természet mostoha gyermekei, hanem egy emberi érzékből kivetkezett szövetkezet bűnös üzelméből kerülnek ki. A borzalom még nagyobb, ha elgondoljuk, hogy a szerencsétlen gyermekeket a saját szüleik adják el aránylag potom áron a holsteini **Ritter és Münster** cégnek. Semmi kétség, hogy a gyermekek nagy része a hiányos táplálkozás folytán meghal és csak kivételesen történik, hogy egy-egy megél. Az elfogott **Prohászka** a vallomásából kiderül, hogy a cég hat héttel az üzlet megkötése után még kétszáz forintot fizet a szülőknek. Kétségtelen, hogy a törvények egész szigorúsággal fogják büntetni a vérlázító gonoszságot.

HYMEN.

Keleti Károly, a Telefon Hirmondó munkatársa, eljegyezte **Schwartz Manó** tekintélyes aradi polgár leányát **Mariskát**.

GYÁSZROVAT.

† Őz. Martiny Agostonné elhunytáról őszinte részvételt vettük az alábbi gyászjelentést: Alólirottak mély fájdalommal tudatják, saját úgy számos rokonaik nevében is, a forrón szeretett édes anya, nagyanya, dédanya és rokon őz. Martiny Agostné szül. Celler Zeuzsánnának, folyó hó 26-án, esti háromnegyed 9 órakor, életének 81-ik évében, rövid betegség után történt jobblétre szándérrültét. A boldogult hült tetemei február 28-án, délután 3 órakor fognak Petőfi-utca 8. sz. a házból az ág. hitv. ev. egyház szertartásai szerint a helybeli közsírkertben örök nyugalomra tétetni. Arad, 1895. február 27. Aldás emlékére! Kovásznai Kovács Gyuláné szül. Martiny Lujza, Martiny Gyula, gyermekei. Reiter Lipót, Kovásznai Kovács Gyula vejei. Martiny Gyuláné sz. Schalkház Constance, menyé. Reiter Agost Frigyes, ifj. Reiter Lipót, Reiter Agostné szül. Müller Johanna, Reiter Lipótné szül. de Martin Alic, unokái, Reiter Frigyes, dédunoka.

† Schlesinger Farkasné. Alólirottak úgy saját, valamint a számos rokonság nevében tudatják, hogy Schlesinger Farkasné szül. Stern Janka drága életének 26-ik és boldog házaságának 3-ik évében rövid szenvedés után folyó évi február hó 27-én, reggel 1 órakor jobblétre szándérrültét. A forrón szeretett halott földi maradványai, február 28-án délután 3 órakor fognak Fő-ut 16. sz. a. (Waniosék-féle házból) a helybeli izr. sírkertben örök nyugalomra tétetni. Aldás emlékére! Déke poraira! Arad, 1895. február hó 27. Őz. Stern Jakabné, szül. Rosenberg Róza mint anya. Schlesinger Farkas, férje, Schlesinger Jenő gyermeke, Wechsler Herman és neje nevelőszülők, Hajós Klára, Hajós Emil, Hajós Andor fivérei.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Az „Aradi Tornaegyesület” választmánya f. hó 28-án d. n. 6 órakor a lyceumi tornaosarnokban rendes havi gyűlést tartja, melyre az egyesület tisztikara és választmányának tagjai ezennel meghivatnak. Aradon, 1895. febr. 27-én. Az elnökség.

MULATSÁGOK.

(=) Az aradi kereskedő ifjak köznevelődési körének tanügyi bizottsági tagjai, van szerencsénk f. é. február 28-ától bezárólag márczius 3-ig, esténként fél 9 órakor megtartandó vigalmi bizottsági ülésekre tisztelettel meghívni. Wechsler József vig. b. elnök, Gruber Ernő vig. b. jegyző.

(=) A borosjenői kaszinó-egylet saját alapja javára folyó évi márczius hó 9-én saját helyiségében zártkörű táncvigalmat rendez. — Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj: személyenként 2 korona, családjegy négy korona.

(=) A nagyhalmgyai vörös kereszt egylet e hó 23-ikán igen jól sikerült bálát rendezett saját alaptökejének gyarapítására az ottani nagyvendéglő emeleti termeiben. A bál hozzávetőleg 120 frtot jövedelmezhetett a vörös kereszt egyletnek. A vigalom sikerében kiváló érdem illeti az egylet burgó elnökét Páris Gábornét s dr. Nemes Zoltán ügyvédet, mint az egyletelnököt. Az első négyest 32 pár táncolta s a kedélyes multság reggel 7 órakor ért véget. Jelen voltak a következő hölgyek:

Páris Gáborné, Frieck Lajosné, Horváth Géza, Dr. Weisz Arminné, Bohus Lajosné, Pucás Andrásné, Zsak Károlyné, Skonda Lászlóné, Stéger Vendékné, Spiczter Jakabné, Almásy Lajosné, Kádár Györgyné, Rimánóczy Ilona, Vasóczy Ilona, Weisz Gizuska stb. stb.

(=) Tánc- és teastély Pécskán. A központi szállodában teastélylyel összekötve fényes táncmultság tartatott. A vigalom reggel 8 óráig tartott. A talp alá valót Boldiásár Kálmán első zenekara húzta. — Jelen voltak:

A s z o n y o k : Dr. Issekutz Marcellné, Povázasz Sománé, Petrovics Györgyné, őz. ifj. Pavlás Józsefné, Leitner Pálné, Kripp Józsefné stb. stb.

L e a n y o k : Köpf Ella, Priegl Sarolta, Toldy Giza, Wlahovics Giza (Kikinda), Andreánsky Jolán (Budapest), Szegedi Irén (Bossony), stb. stb.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

A színház műsora:

Február 28. (Csütörtök) Bernardo Montilla, dráma. (Másodszor.)
Márczius 1. (Péntek) Bernardo Montilla, dráma. (Harmadszor.)

Bernardo Montilla.

— Gál Gyula jutalelmjátéka. —

(h.) Nagyon sok mondani valónk van a tegnapi előadással kapcsolatban, nagyon sok olyan mondani valónk, melyet elhallgatni tiltja kötelességérzetünk, tiltja ama bizalom, melylyel a közönség felénk tekint, midőn jogos érdekeinek megvédelmezéséről van szó. A jelen pillanat ünnepélyes színesét azonban nem óhajtjuk e sok minden egyéb elmaradásával megrontani, nem pedig azért, mivel Gál Gyula esetleg a szívére vehetné a dolgot, azt híven, hogy róla van szó, holott amit a mindnyájunk jól felfogott érdeke mellett fel akarunk, s a közel jövőben fel is fogunk sorolni, koránt sem őt illeti.

Az ő működése csak tiszteletet és elismerést kelthet mindenki benn, aki a művészetét nemes ambícióval, tudást egyáltalán tisztelni tudja, az ő eddig megfutott pályája gyors emelkedésével sikereiben méltán gazdag — és éppen ezért, mi kik örömmel osztozunk tisztelői nagy számához, nem óhajtjuk a jelen referátát csupán az ő ünnepnapjának szentelni.

Mert bizonytalán ő is ünnepnapjai közé fogja sorozni ezt a napot, mikor a zsúfolt ház perczekig tartó táppsal fogadta, négy babér és egy ezüst koszorúval tüntette ki őt, kinek jeles alakításában nem egyszer nyílt alkalma gyönyörködni.

Gál tegnap Bernardo Montilla czimszerében szerzett újabb babérokat. Ez a féktelen erőből, vad szenvedélytől duzzadó spanyol férfi hatalmas személyesítőre talált Gálban, ki a szereleme nagyságában boldogtalan ember belső küzdelmeit éles megfigyelés alapján tiszta világításban volt képes szemünk elé ábrítani. Hogy mennyire frappirozta Gál az alakításával a közönséget, annak legeklatansabb bizonyítéka a nyílt színen és felvonások végén felhangzó rokonszenves, őszinte tapsvihár.

Gál mellett Tompa (Ricardó) magaslott ki mélyen átgondolt játékaival, szép szavala-tával. Tompa ezuttal csak megerősítette erős alakító képességéről megalkotott jó véleményünket. Haldoklási jelenete a darab egyik legmegkapóbb részlete volt.

A főbb női szerepek K a o z é r Nina és A n g y a l Ilka kezeiben voltak. Dícséretökre legyen mondva, ők is azon a magas színvonalon állottak, amelyen az egész, művészi értékkel bíró előadás, melynek teljes sikeréből B e n e d e k Gyula, B a l a s s a Jenő és R ó n a s z é k i n é is részet követelhetnek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A Vásonkeőy-pör. Mindenféle nagy meglepetést keltett a V á s o n k e ő y-pörnek váratlan fordulata, hogy a kuria az alsóbíróságok felmentő ítélete ellenére, Brunkala Lászlótné és társait súlyos szabadságvesztéssel büntette. E ő t v ő s Károly és dr. F r i e d t Vilmos védők, mint hírlík, perújítással fognak éjni és meglehet, hogy ezt a szövevényes bűnpört újra tárgyalják.

§ Az alföldi szociálisták. Az alföldi szociálisták monstre-bűnpörének tárgyalását a szegedi törvényszék márczius hó 5-ik napjára tárt ki. A vádlottak védője P o l l á k Illés dr. telterjesztést intézett az igazságügyminiszterhez, hogy a tárgyalást, tekintettel a nagy-számu vádlottakra, a pör tanúira, a kik Hódmező-Vásárhelyen laknak, ne Szegeden, hanem Vásárhelyen tartsák meg. A miniszter teljesítette a védő kérelmét, s így az érdekesnek ígérkező tárgyalást a vásárhelyi városbáza nagytermében fogják megtartani. Mfz törvényszék delegálása tárgyában, mert ezt is kérte a védő, a miniszter még nem határozott.

TÁVIRATOK.

Az új államtitkár hivatalfoglalása.

Budapest, február 27. (Saj. tud. táv.) Z s i l i n s z k y Mihály kultuszminiszteri államtitkár ma délben foglalta el hivatalát. W l a s s i c s miniszter rövid üdvözlő szavak kíséretében mutatta be őt a tisztviselő karnak. G ö m ö r y Oszkár miniszteri tanácsos üdvözölte Zsilinszkyt, ki igen szép szavakban köszönte meg a fogadtatást.

Egy főrendiházi tag halála.

Budapest, február 27. (Saj. tud. táv.) M i h a j l o v i c s Milán főrendiházi tag Zomborban, 84 éves korában végelgyengülésben meghalt.

A függetlenségi párt bomlása.

Budapest, február 27. (Saj. tud. táv.) A diadalmas Polónyi-párt mindent elkövet, hogy multkori pártbomlasztó diadalát valamelyes módon reperálja. A tegnapi konferencia Polónyi, Bartha és Ugron formális harakirije, amennyiben ugyanazt a határozatot most elfogadták, amelynek elvetésével a multkor diadalmaskodtak. A kilépetteknek ez az elképzelhető legnagyobb elégtétel. Amennyiben azonban a pártbizottság elnökségét a klerikálisok mégis kijátszották maguknak, ki van zárva az, hogy Justhék visszatérjenek, mert ez a klerikális hegemonia elismerése volna.

Egyébként Justhék esti konferenciája valószínűleg már megadja a feleletet Polónyiék tegnapi határozatára.

Jókai és az amerikaiak.

Budapest, február 27. (Saj. tud. táv.) J ó k a i Mór, mint értesülünk, most egy „önéletráson” dolgozik, amire a new-yorki „The Farum” szerkesztősége szövegeztetett föl. Az eredeti szöveget a „Nemzet” tárczájában fogja közölni.

Tehát — irt.

Budapest, február 27. (Saj. tud. táv.) Polónyi Géza képviselő kijelenti, hogy azon hir, mintha ő Szolnokra Justh elleni célzattal leveleket irt volna, teljesen alaptalan. Szolnokra vagy annak vidékére privát természetű leveleket már hónapok óta nem irt.

Miután pedig Polónyi ur tagadja, tehát bizonyosra vehető, hogy — irt!

Berde Mózes hagyatéka.

Budapest, február 27. (Saj. tud. távirata.) B e r d e Mózes hagyatéka ügyében a törvényszék ma kihirdette az ítéletet mely így hangzik:

Báró B a r k ó c z y Endre a család vádja alól felmentetett, de okirathamítás miatt 3 hónapi börtönre ítéltetett. T ö r ö k Arpád felmentetett az ellene emelt vádak alól.

A tőzsde hangulata.

Budapest, február 27. (Saj. tud. táv.) A tőzsde hangulata javul. Az osztrák magyar államvasut részvényei 10 frttal emelkedtek. Több helyi érték szintén emelkedett. A városi villamos világítás részvényei folyton esnek.

Csödbe jutott képviselő.

Budapest, február 27. (Saját tud. táv.) Fővárosszerte feltűnést kelt a B o b u l a János képviselő ellen elrendelt csőd. Bobu-

lát a főváros legkiválóbb építészei közé számították. Számos alkotása díszíti a fővárost. A csődöt a központi takarékpénztár kérte. Csődbe jutván, ha a csődöt meg nem szüntetik, le kell mondania a mandátumról is. Ez esetben Lublon hírszerint Zsilinszky államtitkár lépett fel.

Szabolcsvármegye részvéte és bizalma.

Nyiregyháza, február 27. (Saj. tud. táv.) Szabolcsvármegye közgyűlése a királyhoz Albrecht főherceg halála alkalmából részvétárviratot küldött. Egyben az új kormányhoz bizalmi nyilatkozatot terjesztett fel.

Az inségesek népkonyhája.

Hódmezővásárhely, február 27. (Saj. tud. táv.) A népkonyhát megnyitották. Az inségesek tódulnak. Ma négyszáz ember evett.

Halálos ítélet.

Szathmár, február 27. (Saj. tud. táv.) Francz Pál rabrógyilkos nem kapott kegyelmet. Halálos ítéletét a napokban végrehajjták.

Vonatösszeütközés.

Fiume, február 27. (Saj. tud. táv.) Az 1080 és 1082 számú tehervonatok tegnap Délinczen összeütköztek. Az elsőnek 10-12 dongával és liszttel rakott kocsija pozdorjává tört, a másodiknak mozdonya és kalauzkocsija romhalmaz. Személyekben csak kisebb sérülés történt.

Leszurt álarozos.

Trieszt, február 27. (Saj. tud. táv.) A farsangi menetben nőruhába öltözött Blasko mázoló a nőekkel léhaskodott, miért Rabbiót sziven szurta. Blaskó meghalt.

Éremkonferencia.

Berlin, február 27. (Saj. tud. táv.) A képviselőházban elfogadott Kerdorféle indítvány értelmében legközelebb nemzetközi éremkonferenciát fognak egybehívni. Az értekezlet sikerét főleg az angol szakférfiaknak részvételétől várják.

A szerbek Milán ellen.

Belgrád, február 27. (Saját tud. táv.) Erős izgatás indult meg Sándor király szülei ellen. Nem akarják őket az országba bocsátani.

Az új orosz külügyminiszter.

Pétervár, február 27. (Saját tud. táv.) Hír szerint báró Staal londoni orosz nagykövet külügyminiszterre való kinevezetése már legközelebb fog bekövetkezni. Báró Staal kinevezetése után néhány hónappal átveszi hivatalos teendőit.

VIZJELZÉS.

1895. évi február hó 27-én reggel 8 órakor észlelt vizállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vizmérőzén.

Table with columns: Észlelési állomás, Hőmérséklet C°, Időjárás, Vizállás cstimétr., Jégvastagság cstimétr.

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi. A - jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi. Arad, 1895. február 27.

A m. kir. felyammérési hivatal.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

Gyenes és Balog czég jelentése.

Budapest, február 27.

Gabona üzlet: Buzát ma mérsékelten kínáltak, a vételkedv is mérsékelt volt az irányzat megszilárdult. Elkelt 24000 méter-mázsa 2 1/2 krral magasabb áron.

Table with columns: Hely, Mmázsa, Kilogramm, Ft.

Határidő üzlet: Amerikából igen szilárd árfolyamokat jelentettek nálunk is igen szilárdan indult az üzlet búzában a tekintettel az igen élénk készáru üzletre, zárhatig még pár krral emelkedett. Tengeri szintén szilárdan indult s közepes vásárlási kedv mellett ugy zárult is. Zab és roza élénkebb kereslet mellett szilárdabbak.

Zárul 11 órakor:

Table with columns: Termék, Árték.

Külföld: New-York: búzára 7/8-1 1/8, tengerire 1/8 szilárdabb. Chicago: búzára 1-1 1/8, tengerire 1/8-1/4 szilárdabb. Páris ünnep miatt zárva, London és Liverpool szilárd.

Értéktőzsde: Ma már szilárdan indult az üzlet s különösen nemzetközi papirokban volt élénkebb kereslet, mire ezek megszilárdultak. Helyi papirokban ma is nagy volt a kínálat s ezért ezek továbbra is lanyhák maradtak.

Zárul 11 órakor:

Table with columns: Termék, Árték.

Budapest-kőbányai sertésekerekedelmi csarnok. 1895. évi febr. hó 26-án. Hízott sertés árak: 1. Magyar első rendű: 1. Óreg nehéz (páronként 400 kg-on felüli súlyban) 46.-47. krig. Óreg közép (páronként 300-400 kilogramm súlyban) 46.-47. krig. Fiatal nehéz (pkint 320 kg-on felüli súlyban) 48.5-49.5 krig. Fiatal közép (pkint 251-320 krig súlyban) 47.-47.5 krig. Fiatal könnyű (pkint 250 kgr. terjedő súlyban) 47.-47.5 krig. II. Magyar második: Nehéz (páronként 280 kg-on felüli súlyban) 46.-47. krig. — Közép (pkint 220-280 kgr. súlyban) 46.-46.5 krig. — Könnyű (pkint 220 krig terjedő súlyban) 46.5-47. krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 250 kg-on felüli súlyban) 46.-47. krig. Közép (páronként 220-250 kilogramm súlyban) 46.-47. krig. — Könnyű (páronként 220 kgrig terjedő súlyban) 44.5-45.5 krig. Sertési étés szám 1895. febr. hó 24-én volt készlet 112,072 darab. 1895. febr. hó 25-én felhajtator: 2137 darab. 1895. febr. 25-én elszállított 2346 drb. 1895. febr. 25-én maradt készletben 111,868 drb. — A hízottsertés üzletirányzata: Csendes.

Szeszüzlet.

— Február 27. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyara esesz 52.75 kicsinyben 58.— hordó nélkül per 100 liter 1/2 beleértve 25 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatózsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. — Budapest, február 27. d. n. 5 óra.

Table with columns: Termék, Árték.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1895. február 27.

Table with columns: Termék, Árték.

LEGTŰNETI ÉSZLELETEK.

Table with columns: Hó és nap, Légnyomás milliméterekben, Hőmérséklet C°.

POSGAY LAJOS dr.

Aradvarosi

színház.

Evadberiet 143. szám.

Haviberiet 8. szám.

Csütörtökön, 1895. február 28-án

BERNARDO MONTILLA.

Dráma 3 felvonásban. Írta: Jose Echegaray. Spanyolból fordította: Páthy Károly.

SZEMÉLYEK:

Table with columns: Személy, Hely.

Kezdete 7 órakor.

KIS LOTTO.

Brunni:

63, 48, 45, 20, 68.

Felölös szerkesztő: Vass Géza.

3534/95

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. földmivvelésügyi miniszterium rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy Budapesten f. évi márczius hó 18—27-ig, Kassán márczius 26-tól április 4-ig, Kolozs-Monostoron április hó 1-től 10-ig gyümölcsészeti tanfolyam rendeztetik.

A részletes pályázati hirdetmény a városház kapuján megtekinthető.

Arad, 1895. február 16-án.

A városi tanács.

M. kir. államvasutak.

29575/I. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak szentesi osztálymérnökségénél egy irodaszolgái állás üresedett meg, melylyel 210 frt azaz kétszáztiz forint, illetve 1895. évi július hó 1-től 250 frt, azaz kétszázötven frt évi fizetés, 60 frt lakbér és szolgálati ruházat élvezete van egybekötve.

A polgári alkalmazásra jogosított hadügyi vagy honvédelmi miniszteri igazolványával ellátott kiszolgált katonai altisztek az ily állások betöltésénél elsőbbséggel bírván, felhívjuk azon altiszteket, kik az 1873. évi II. t-cz. értelmében jogosultsággal bírnak és pályázni óhajtanak,

hogy említett igazolvánnyal felszerelt folyamodványukat — melyben a vasuti szolgálatra képzését, 35 évet nem haladó koron, ép egészséges testalkaton kívül a magyar nyelv szóval és írásban való bírása, a számolás elemeiben való jártasság, valamint a magyar honpolgárság kelletlen igazolandó — következő cím alatt: »A magyar kir. államvasutak üzletvezetőségének Aradon. Pályázat irodaszolgái állásra» borítékba zárva legkésőbb 1895. évi márczius hó 1-ig terjesszék be; minthogy az ezen napon túl beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A kérvényre 50 kr. bélyeggel még el nem látott mellékleteire pedig egyenként 15 kr-os okmánybélyeg teendő.

Aradon, 1894. december 24-én.

Az üzletvezetőség.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1894. évi október hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,05	1,55	10,00
Szolnok	11,10	4,00	1,37
Csaba	2,28	5,55	4,35
Kétegyháza	2,54	6,13	5,08
Lökösháza	3,12	—	5,26
Kurtics	3,28	6,37	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,55	6,10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,30	8,30	9,45
Sofronya	11,46	—	10,02
Kurtics	11,58	8,38	10,18
Lökösháza	12,14	—	10,35
Kétegyháza	12,37	9,03	11,00
Csaba	1,28	9,25	11,45
Szolnok	4,31	11,22	3,00
BUDAPEST érkezik	7,35	1,20	6,30

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,30	6,35	4,30	7,05
Glogovács	2,44	6,46	4,42	—
Gyórok	3,15	7,07	5,08	—
Paulis	3,32	7,18	5,14	—
Radna-Lippa	3,58	7,35	5,32	7,50
Konop	4,30	7,58	5,56	—
Berzova	4,50	8,14	6,12	—
Tótvár	5,21	8,38	6,41	—
Soborsin	5,40	8,56	7,00	8,51
Piski	—	11,04	9,38	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,25	11,18
Tövis érkezik	—	1,20	11,54	11,40

Erdély felől.

	éjjel	éjjel	este
Tövis indul	3,36	3,19	1,35
Gyulafehérvár	3,59	4,04	2,14
Piski	5,05	6,05	3,59
Soborsin	6,33	8,21	4,00
Tótvár	—	8,40	4,21
Berzova	—	9,09	4,50
Konop	—	9,25	5,09
Radna-Lippa	7,39	9,58	5,47
Paulis	—	10,11	6,02
Gyórok	—	10,25	6,18
Glogovács	—	10,48	6,47
ARAD érkezik	8,10	11,00	7,00

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	délut.
ARAD indul	5,18	3,56
Sofronya	5,31	4,18
Kurtics	5,44	4,45
Lökösháza	6,00	5,13
Kétegyháza	6,18	6,13
Kigyós	6,31	6,37
Csaba	7,02	6,55
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délut.	reggel
NAGYVÁRAD indul	—	4,25
Csaba	7,09	7,12
Kigyós	7,24	7,25
Kétegyháza	7,47	7,39
Lökösháza	8,14	7,58
Kurtics	8,38	8,15
Sofronya	8,58	8,27
ARAD érkezik	9,10	8,42

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	délut.
ARAD indul	6,20	11,35	5,00
Uj-Arad	6,31	11,59	5,21
Németságh	6,49	12,24	5,47
Vinga	7,08	12,52	6,14
Oroszfalva	7,20	1,09	6,34
Merezsfalva	7,31	1,25	6,52
Szt.-András	7,48	1,44	7,12
TEMESVÁR érkezik	8,01	2,10	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	este
TEMESVÁR indul	8,20	1,12	9,10
Szt.-András	8,46	1,41	9,29
Merezsfalva	9,04	1,59	9,48
Oroszfalva	9,19	2,15	9,54
Vinga	9,42	2,40	10,11
Németságh	10,00	2,57	10,26
Uj-Arad	10,30	3,30	10,45
ARAD érkezik	10,43	3,44	10,55

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT. ANNA indul	8,00	6,40
Simánd	8,31	7,11
Kisjenő-Erdőhegy	9,20	7,55
Székudvar	9,36	8,11
Sikló	9,51	7,26
Ottlaka	10,5	8,40
Elek	10,23	8,57
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,38	9,12

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,17	3,03
Elek	5,30	3,23
Ottlaka	5,40	3,36
Sikló	5,51	3,50
Székudvar	6,03	4,06
Kisjenő-Erdőhegy	6,24	4,39
Simánd	6,49	5,10
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7,14	5,40

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	reggel	este
MEZŐHEGYES ind.	7,05	8,30
Kamarás-major	7,17	8,42
Nesze	7,25	8,52
Kovács-háza	7,42	9,10
Bánhegyes	8,04	9,38
M.-Bodzás	8,25	9,55
Bánkut	8,37	10,09
KÉTEGYHÁZA érkezik	8,55	10,30

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	délut.	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	5,00	5,16
Bánkut	5,22	5,36
Megyes-Bodzás	5,40	5,48
Bánhegyes	6,02	6,06
Kovács-háza	6,25	6,23
Nesze	6,49	6,35
Kamarás-major	6,48	6,43
MEZŐHEGYES érkezik	5,00	6,55

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	5,00	9,00	4,20
Szt.-Tamás	5,24	9,22	4,49
Pécska	5,43	9,36	5,13
Battonya	6,12	10,01	5,47
Tompa	6,24	10,11	6,00
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,54
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,21
Nagylak	7,39	11,15	7,43
Apátfalva	8,01	11,35	8,09
Makó	8,26	11,58	8,51
Kis-Zombor	8,42	12,12	9,10
SZEGED érkezik	9,33	1,00	10,10

Szeged—Arad.

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul	2,20	6,00	4,20
Kis-Zombor	3,12	6,45	5,16
Makó	3,35	7,04	5,43
Apátfalva	6,55	7,23	6,02
Nagylak	4,17	7,44	6,24
Csanád-Palota	4,32	7,59	6,39
Mezőhegyes	5,08	8,27	7,10
Tompa	5,32	8,40	7,35
Battonya	5,45	9,01	7,48
Pécska	6,10	9,25	8,14
Szt.-Tamás	6,23	9,38	8,27
ARAD érkezik	6,45	10,00	8,50

Arad—Gurahonoz.

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul	6,40	5,23	12,30
Ótvenes	6,56	5,39	12,55
Zimánd-Ujfalu	7,02	5,45	1,03
Uj-Szt-Anna	7,24	6,07	2,00
Világos	7,46	6,29	2,39
Muszka-Magyarád	7,53	6,36	2,52
Pankota	8,04	6,47	3,28
Apatelek	8,35	7,18	4,28
Borosjenő	8,47	7,30	5,09
Bokszeg-Beél	9,09	7,52	5,43
Borossebes-Buttyin	9,38	8,20	6,53
Almás-Alosill	10,05	8,47	7,38
GURAHONCZ érkezik	10,30	9,02	8,00

Gurahonoz—Arad.

	reggel	d. u.	reggel
GURAHONCZ indul	4,20	3,10	4,25
Almás-Alosill	4,37	3,27	4,52
Borossebes-Buttyin	5,05	3,56	5,59
Bokszeg-Beél	5,32	4,28	6,54
Borosjenő	5,56	4,47	7,40
Apatelek	6,06	4,57	8,03
Pankota	6,42	5,32	9,20
Muszka-Magyarád	6,48	5,38	9,32
Világos	6,55	5,45	9,50
Uj-Szt-Anna	7,21	6,11	10,40
Zimánd-Ujfalu	7,39	6,29	11,10
Ótvenes	7,44	6,34	11,19
ARAD érkezik	8,00	6,50	11,43

Borosjenő—Csermő.

	délut.	este
Borosjenő indul	8,55	7,35
Csermő érkezik	9,55	8,35

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délut.
Csermő indul	4,50	3,35
Borosjenő érkezik	5,50	4,35

Arad sz. kir. város kap. hivatalától.

17844/1894. sz.

Felhívás.

A kocsi vezetők a színházhoz és onnan vissza oly sebesen szoktak hajtani, hogy a színházba igyekező gyalogosok testi épsége veszélyeztetve van.

Eltrendelem ennél fogva, hogy a színieladás kezdete és végeztével úgy az Atzél Péter-utcán, valamint a templom- és Deák Ferencz-utczák torkolatánál csak lassu menetben szabad hajtani.

Az ezen intézkedésem ellen vétők az 1879. évi XI. t. cz. 120. §-a alapján büntetve lesznek.

Arad, 1894. december hó 27-én.

Sariot Domokos

őkapitány.

3158/1895.

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t. cz. 39. §-a értelmében a f. évi I. adórészlet esedékességének hátrideje már lejárt, az adózók ezennel hirdetményileg is felhivatnak, hogy a f. évi adórészletet most már a késedelmi kamatok s esetleg intési díjjal együtt, nemkülönben netalán régibb ipartestületi díj, egyházi adó, illeték, vízszabályozási költség, hadmentességi-díj és ut-adó tartozásaikat **azonnal** fizessék be; mert ellenkező esetben a régibb díj- és adótartozásaikat **azonnal**, a f. évi I. adórészlet pedig márczius hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás útján s a végrehajtási díjak felszámítása mellett fognak behajtani és pedig oly módon, hogy az I. adórészletre nézve febr. hó 24-től kezdve a zálogolás fog megejtetni, s amennyiben ennek dacára az adó, hadmentességi-díj és egyéb hátralék járulékaival együtt a zálogolás foganatosításától számítandó 15 nap alatt nem törlesztetnek, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adatni.

Aradon, 1895. február hó 15.

A városi tanács.

3114/1895. gasd. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széké a Baross-sétátéren építendő kioszk felépítésével kapcsolatos munkák, és pedig: I. föld, kőműves, cement, kőfaragó és tetőfedő, II. ács, III. bádógos, IV. asztalos, V. lakatos, VI. üveges, VII. szobafestő mázólo és VIII. szobrász munkák elvégzése iránt folyó év márczius hó 4-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: az I. alatti munkákra 18840 frt 82 kr, a II. alatti munkákra 1751 frt 68 kr, a III. alatti munkákra 1343 frt 97 kr, a IV. alatti munkákra 1460 frt 82 kr, az V. alatti munkákra 1259 frt 50 kr, a VI. alatti munkákra 248 frt 88 kr, a VII. alatti munkákra 442 frt 21 kr, a VIII. alatti munkákra 2786 frt 20 kr, összesen 28182 frt 3 kr.

Bánompénzül leteendő akikiáltási ár 10 %-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta s az írásbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsoknál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1895. évi február hó 18-án tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay
jegyző.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására juttatni, hogy a helyben fennállott

Tóth és Sonn

törvényszékieleg bejegyzett közkereseti társaság a közöttünk, volt társasági beltagok között létrejött barátságos megegyezés mellett megszűnt s hogy ennél fogva

férfi-szabó üzletemet

törvényszékieleg bejegyzett

Tóth Mihály

cégem alatt, a „Fehér Kereszt” átellenében levő

Deák Ferencz-u. 42. sz. házban

(ezelőtt Reisz Ottó-féle villanyműszerész üzlethelyiség).

személyes szabászatom és vezetésem mellett folyó évi február hó 1-től kezdve tovább folytatni fogom.

Midőn a fentebb említett társas cég irányában tanusított becses jóakarátát a jövőre nézve számomra kikérni s remélni bátorkodom, egyidejűleg becses figyelmébe ajánlom azon körülményt, hogy üzletemet teljesen ujonnan felszerelvén, anyagkészletraktáramban a legfinomabb magyar, angol és francia posztószövetek és kelmék dus választékban állanak t. rendelőim rendelkezésére.

Teljes tisztelettel

79.9—10

Tóth Mihály.

A kisbirtokosok országos földhitelintézete

ez évi

rendes közgyűlését

márczius hó 17. napján d. e. 10 órakor

tartja meg Budapesten, az intézet saját helyiségében (Bálvány-utca 19. sz.)

Napirend:

1. Az évi üzleteredményről való igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentés tárgyalása.
2. Zárszámadások felülvizsgálása és az évi mérleg megállapítása.
3. A tiszta jövedelemről való rendelkezés.
4. Az alapszabályok 44. §-a értelmében kilépő három igazgatósági tag helyének betöltése.
5. A felügyelő-bizottság tagjainak megválasztása és díjaztatásának megállapítása.

Az alapszabályok 27. §-a szerint az intézeti adósok is tagjai levén az intézetnek, ezek a 28. §. szerint magukat a közgyűléseken törvényhatóságoként alakított gyűlésükön választott meghatalmazottjaik által képviselhetik s záloglevelekben felvett kölcsöneik együttes összegének minden 250,000 frtja után egy-egy ily képviselőt választhatnak — azonban kizárólag csak az intézeti tagok köréből.

Felhivatnak ennél fogva Arad megye területén lakó adósok, hogy amennyiben magukat a fent jelzett napon tartandó ez évi rendes közgyűlésen képviselteni óhajtják az általuk összesen felvett 1.629.450 frtnyi záloglevél kölcsön után 6 azaz 6 képviselő megválasztása céljából 1895. márczius 10-én d. e. 11 órakor Aradon, Arad megye székházában tartandó választó gyűlésen megjelenni, részvételi jogosultságukat, igazoló fizetési könyvet magukkal hozni sziveskenjenek.

222.1—1

A kisbirtokosok országos földhitelintézete.